

Tématický přehled dotazů

1. Obecné otázky

1.1	Volba odvětví práva při uzavírání pracovního vztahu	5
1.2	Principy rovnosti v pracovníprávních vztazích	6
1.3	Co je diskriminační jednání v pracovníprávních vztazích	6
1.4	Možnosti obrany zaměstnance při diskriminaci v zaměstnání	7
1.5	Problém sexuálního obtěžování na pracovišti	7
1.6	Prokazování nerovného zacházení s muži a ženami	8
1.7	Šikana v zaměstnání	8
1.8	Zaměstnávání cizinců a práce pro zahraničního zaměstnavatele	9
1.9	Osoby, které jednájí za zaměstnavatele při jednání se zaměstnancem	9
1.10	Nejnižší možný věk zaměstnanců	10
1.11	Přechod práv a povinností z pracovníprávních vztahů na jiného zaměstnavatele	11
1.12	Přechod práv a povinností z pracovníprávních vztahů při úmrtí zaměstnavatele	12
1.13	Skončení pracovního poměru úmrtím zaměstnance	13
1.14	Možnost ukládání pokut zaměstnancům	13
1.15	Složení kauce v souvislosti s výkonem zaměstnání	14
1.16	Vrácení přeplatku mzdy zaměstnanci	14
1.17	Možnost obrany zaměstnance při porušování pracovníprávních předpisů	15
1.18	Postup zaměstnavatele v pracovníprávních vztazích, pokud u něho nepůsobí odbory	16

2. Vznik, změna a skončení pracovního poměru

2.1	Věcný obsah pracovní smlouvy	18
2.2	Sjednání druhu a místa výkonu práce v pracovní smlouvě	18
2.3	Sjednání dne nástupu zaměstnání na den svátku či pracovního volna	19
2.4	Možnost sjednání zákazu jiné výdělečné činnosti v pracovní smlouvě	19
2.5	Přesné vymezení druhu práce v pracovní smlouvě	20
2.6	Podpis nové pracovní smlouvy při změně právních předpisů	20
2.7	Faktický výkon práce bez uzavření právního úkonu	21
2.8	Sjednání zkušební doby po nástupu do zaměstnání	22
2.9	Pracovní smlouvy u domácích zaměstnanců	22
2.10	Jmenování zaměstnance do funkce, jmenovací dekrety a sjednání odchodného	23

2.11	Jmenování do funkce dosavadního a nového zaměstnance zaměstnavatele . . .	25
2.12	Pověření zaměstnance výkonem funkce či vedením, aniž by byl do funkce jmenován	25
2.13	Okruh funkcí do kterých může být zaměstnanec jmenován	26
2.14	Preference pracovních smluv na dobu neurčitou	26
2.15	Možnost volby lékaře při vstupních lékařských prohlídkách	27
2.16	Uzavření pracovního poměru na dobu určitou s absolventem školy	27
2.17	Skončení pracovní poměru po uzavření manželství zaměstnavatele se zaměstnankyní	28
2.18	Vymezení doby trvání pracovního poměru právní skutečností	28
2.19	Opakované uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou	29
2.20	Sjednání zkušební doby u pracovních poměrů uzavřených na dobu určitou	29
2.21	Změna pracovní smlouvy v době rodičovské dovolené a sjednání podmínky	30
2.22	Rozlišování souběžného a vedlejšího pracovního poměru	30
2.23	Uvedení mylného údaje v pracovní smlouvě	32
2.24	Propuštění zaměstnance z důvodu porušení pracovní kázně	33
2.25	Skončení pracovního poměru při vzniku nároku na důchod	33
2.26	Skončení pracovního poměru ve zkušební době	34
2.27	Prodloužení zkušební doby v době onemocnění zaměstnance	34
2.28	Povinnost nabídky zaměstnání při skončení pracovního poměru se zaměstnanci se ZPS	34
2.29	Možnost zkrácení výpovědní doby dohodou	35
2.30	Výpověď pro hrubé porušení pracovní kázně	36
2.31	Skončení pracovního poměru z důvodu organizačních změn po uplynutí rodičovské dovolené	36
2.32	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem a hrazení nemocenského a zdravotního pojištění	37
2.33	Skončení pracovního poměru z organizačních důvodů a náhrada škody z důvodu nemoci z povolání	37
2.34	Skončení pracovního poměru se zaměstnancem, který přestane docházet do zaměstnání	38
2.35	Obsah potvrzení o zaměstnání	39
2.36	Vystavení zápočtového listu mladistvému zaměstnanci – brigádníkovi	40
2.37	Akt předání potvrzení o zaměstnání zaměstnanci	41
2.38	Uvedení dne skončení pracovního poměru do potvrzení o zaměstnání při pracovní neschopnosti	41
2.39	Zrušení pracovního poměru ve zkušební době při pracovní neschopnosti zaměstnance	42
2.40	Určení dne kdy dochází k organizační změně v souvislosti s výpovědí	42

2.41	Vzetí zaměstnance do vazby a důsledky na pracovněprávní vztah	42
2.42	Změna vedlejšího pracovního poměru na hlavní pracovní poměr	43
2.43	Uzavření pracovněprávního vztahu na tzv. nepravidelnou výpomoc	43
2.44	Změna místa výkonu práce na práce konané doma a nárok na odstupné	44
2.45	Skončení pracovního poměru se zaměstnancem ze zdravotních důvodů	44
2.46	Forma prohlášení zaměstnance že netrvá na dalším zaměstnávání	45
2.47	Možnost určení okruhu jmenování zaměstnanců do funkcí zaměstnavatelem	45
2.48	Zaměstnání zaměstnance na základě dohody o pracovní činnosti při poskytnutí odstupného	46
2.49	Možnost tzv. „zapůjčení zaměstnanců“ od jiného zaměstnavatele	46
2.50	Další právní náležitosti související se jmenováním do funkce	46
2.51	Postup při prodeji části firmy a přechodu práva a povinností z pracovněprávních vztahů	47
2.52	Možnost ochrany firemních údajů zaměstnavatele formou propouštění nespolehlivých zaměstnanců	48
2.53	Možnost dvou právních úkonů směřujících ke skončení pracovního poměru současně	48
2.54	Okruh listin obsahující osobní údaje zaměstnance, které zaměstnavatel vydává při skončení pracovního poměru	49

3. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

3.1	Možnosti zaměstnavatele uzavírat dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	50
3.2	Vhodnost uzavření dohody o pracovní činnosti a o provedení práce	51
3.3	Náležitosti dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	51
3.4	Právní postavení zaměstnanců podle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	52
3.5	Odpovědnost za škodu na základě práce podle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	52
3.6	Uzavření dohody o práci konané mimo pracovní poměr u zaměstnavatele, kde zaměstnanec vykonává práci v pracovním poměru	53
3.7	Řešení sporů vyplývajících z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	53

4. Pracovní doba

4.1	Přestávky v práci při kratší pracovní době	55
4.2	Zavedení pružné pracovní doby	55
4.3	Ošetření či vyšetření zaměstnance při pružné pracovní době	56

4.4	Zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy u zaměstnavatelů neprovozujičích podnikatelskou činnost	56
4.5	Nařízení pracovní pohotovosti	56
4.6	Délka týdenní pracovní doby na pracovištích s nepřetržitým, třísměnným a dvousměnným pracovním režimem	57
4.7	Rovnoměrné a nerovnoměrné rozvržení pracovní doby	57
4.8	Právní úprava svátků a dnů pracovního klidu	57
4.9	Zavedení a ukončení letního času do roku 2006	58
4.10	Rozsah pracovní doby v hlavním pracovním poměru a vedlejší činnost	59
4.11	Kratší pracovní doba a práce přesčas	59
4.12	Změna pracovní doby na částečný úvazek	60
4.13	Zkrácení pracovní doby ze zdravotních důvodů	60
4.14	Nároky žen pečujících o děti na kratší pracovní dobu	60
4.15	Limity práce přesčas	61
4.16	Evidence pracovní doby u zaměstnavatele	61
4.17	Princip čisté pracovní doby bez zápočtu přestávek na jídlo a oddech	62
4.18	Zajištění odpočinku mezi směnami (specifika u žen)	62
4.19	Způsob evidence pracovní doby	62
4.20	Limity pracovní pohotovosti	63
4.21	Úraz v době přestávky v práci	63

5. Dovolená na zotavenou

5.1	Podmínky vzniku nároku na dovolenou na zotavenou a pracovní neschopnost	65
5.2	Nárok na dovolenou za kalendářní rok	65
5.3	Výpočet poměrné části dovolené	66
5.4	Dovolená při změně zaměstnání	66
5.5	Podmínka splnění odpracování dne pro plnění nároku na dovolenou	67
5.6	Určení délky dovolené při práci jen po část pracovního týdne	67
5.7	Nárok na dovolenou při odpracování poloviny roku	68
5.8	Nárok na dovolenou při odpracování části roku	68
5.9	Zrušení zápočtu odpracovaných let pro účely dovolené	68
5.10	Poměrná část dovolené při změně zaměstnání	69
5.11	Zrušení zápočtu náhradních dob pro účely dovolené	69
5.12	Určení nástupu dovolené zaměstnanci, který ještě nesplnil podmínky pro vznik nároku na dovolenou	69
5.13	Sjednání podmínek prodloužení dovolené v kolektivní smlouvě	70
5.14	Různé prodloužení dovolené v podnikové a vyšší kolektivní smlouvě	70
5.15	Délka dovolené u vychovatelů	70

5.16	Délka dovolené zástupce ředitele školy	71
5.17	Postup při tzv. přečerpání dovolené	71
5.18	Vyplacení náhrady mzdy za dovolenou před nastoupením dovolené	71
5.19	Určení čerpání dovolené zaměstnavatelem a možnost ovlivnění čerpání zaměstnancem	72
5.20	Nemožnost určení nástupu dovolené pro pracovní neschopnost (nemoc) zaměstnance	72
5.21	Nárok na dovolenou při nerovnoměrném rozvržení pracovní doby	72
5.22	Nárok na dovolenou za odpracované dny	73
5.23	Nárok na dovolenou při neodpracování části roku v důsledku pracovního úrazu	73
5.24	Vznik nároku na dodatkovou dovolenou	74
5.25	Dodatková dovolená zaměstnanců pracujících v oblastech se znečištěným ovzduším	74
5.26	Nárok na dodatkovou dovolenou zaměstnance, který je vystaven vlivům ionizujícího záření	74
5.27	Nárok na další dovolenou zaměstnanců pracujících v zemědělství	74
5.28	Nárok na celoroční dovolenou při neodpracování celého kalendářního roku	75
5.29	Dovolená při nástupu vojenské služby	75
5.30	Nástup dovolené na zotavenou, která navazuje na mateřskou dovolenou	76
5.31	Poskytnutí náhrady mzdy za nevyčerpanou dovolenou před koncem kalendářního roku, v němž měla být čerpána	76

6. Překážky v práci

6.1	Poskytnutí pracovního volna při studiu při zaměstnání	78
6.2	Poskytnutí pracovního volna při odběru krve	78
6.3	Pracovní volno k vyhledání nového pracovního místa	79
6.4	Poskytnutí volna na svatbu, která se koná mimo pracovní dobu zaměstnance	79
6.5	Poskytnutí náhrady mzdy zaměstnanci ve výši 60 % průměrného výdělku při vážných provozních důvodech	79
6.6	Návštěva zdravotnického zařízení ve vzdáleném místě a pracovní volno	80
6.7	Nárok na volno při školení, které je prohlubováním kvalifikace	80
6.8	Vydávání potvrzení o důvodech a době překážek v práci	81
6.9	Doprovod rodinného příslušníka do zdravotnického zařízení	81
6.10	Překážka v práci z důvodu uzavření školního zařízení, které jinak pečuje o dítě zaměstnance	81
6.11	Jednostranné určení neplaceného volna zaměstnavatelem	82

6.12	Uchazeč o zaměstnání a nárok na náhradu mzdy při nástupu vojenské služby	82
6.13	Pracovní volno při živelných pohromách	82
6.14	Omezení rozsahu poskytování pracovního volna při překážkách v práci v kolektivní smlouvě	83

7. Mzda a plat

7.1	Uplatnění minimální mzdy a minimálního mzdového tarifu v praxi	85
7.2	Započítávání délky praxe pro zařazení zaměstnance do platového stupně	85
7.3	Možnost mzdového postihu při porušení pracovní kázně	87
7.4	Náhrada mzdy při prostoji a mzda při výkonu jiné práce v důsledku prostoje	88
7.5	Výkon práce zaměstnance v rámci druhu práce na základě pracovní smlouvy a jeho platové zařazení	88
7.6	Kritéria pro stanovení způsobu odměňování práce a sjednání mzdy ve smlouvě	89
7.7	Náhrada mzdy za svátek	90
7.8	Kratší pracovní doba, příplatky za práci přesčas v době pracovní pohotovosti	91
7.9	Výplata mzdy při skončení zaměstnání	91
7.10	Termín výplaty mzdy při bezhotovostní platbě mzdy	92
7.11	Nemožnost výplaty čisté mzdy zaměstnanci před konáním prací	92
7.12	Právní úprava mzdy v zákoníku práce, v zákoně o mzdě a v zákoně o platu	93
7.13	Výše odměny při práci na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a princip rovnosti odměňování	93
7.14	Problematika zvýšeného odstupného z hlediska daňového a odvodu pojistného	94

8. Průměrný výdělek, srážky ze mzdy

8.1	Určení pravděpodobného výdělku	97
8.2	Které částky se zahrnují do průměrného výdělku jako mzda zaměstnance	98
8.3	Určení nového průměrného výdělku při skončení zaměstnání a bezprostředním uzavření nového pracovního poměru	99
8.4	Kontrola správnosti výpočtu průměrného výdělku	99
8.5	Dohody o srážkách ze mzdy	101
8.6	Potvrzení o trvání zdroje příjmů zaměstnance z pracovního vztahu	102
8.7	Srážky ze mzdy nařízené soudem a nezabavitelná částka	103
8.8	Poukázání platby mzdy zaměstnance na jeho účet u banky	104
8.9	Údaje uváděné ve mzdovém listě zaměstnance	104

9. Odpovědnost zaměstnavatele za škodu

9.1	Náhrada za ztrátu na výdělků po přiznání starobního důchodu	107
9.2	Plný invalidní důchod z „obecných příčin“ a poskytování náhrady za ztrátu na výdělků	107
9.3	Stanovení průměrného výdělků při poskytování náhrady za ztrátu na výdělků	108
9.4	Změna invalidního důchodu na částečný invalidní důchod a náhrada za ztrátu na výdělků	109
9.5	Právní předpisy upravující zvýšení náhrady za ztrátu na výdělků, po skončení PN vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání	110
9.6	Aplikace zákona č. 220/1995 Sb.	113
9.7	Valorizace náhrady za ztrátu na výdělků v souvislosti s právní úpravou platnou do novely zákoníku práce v roce 1994	114
9.8	Nejvyšší přípustná expozice, přefazení na jinou práci a následné zjištění nemoci z povolání	116
9.9	Který zaměstnavatel je odpovědný za odškodňování nemocí z povolání ...	117
9.10	Náhrada za ztrátu na důchodu	118
9.11	Náhrada za ztrátu na výdělků a soukromé podnikání	118
9.12	Náhrada za ztrátu na výdělků a nezaměstnanost	119
9.13	Náhrada za ztrátu na výdělků a zánik zaměstnavatele bez právního nástupce	121
9.14	Náhrada za ztrátu na výdělků - výpočet náhrady	123
9.15	Náhrada za ztrátu na výdělků u nového zaměstnavatele	124
9.16	Náhrada za ztrátu na výdělků po pracovním úrazu - věcná škoda	125
9.17	Dohoda o pracovní činnosti v době letních prázdnin studenta a pracovní úraz	126
9.18	Úraz žáka učiliště při výrobní praxi	127
9.19	Úmrtí v důsledku pracovního úrazu a náhrada škody	127
9.20	Náhrada škody při úmrtí zaměstnance následkem pracovního úrazu	128
9.21	Jednonázorové odškodnění rodině při úmrtí zaměstnance následkem pracovního úrazu	129
9.22	Znalost bezpečnostních předpisů a zproštění odpovědnosti zaměstnavatele	130

10. Odpovědnost zaměstnance za škodu

10.1	Náhrada škody v případě ztráty osobní kalkulačky	133
10.2	Ztráta nebo odcizení uniformy	133
10.3	Odpovědnost zaměstnance při možnosti zabránit vzniku škody	135
10.4	Uzavření dohody o hmotné odpovědnosti před 18. rokem věku	135
10.5	Inventarizace a platnost dohody o hmotné odpovědnosti	136

10.6	Společná hmotná odpovědnost a možnost odstoupení od dohody	137
10.7	Odpovědnost za škodu při vyrobení zmetku	138
10.8	Uzavření dohody o hmotné odpovědnosti v pracovní smlouvě	139
10.9	Odstoupení od dohody od hmotné odpovědnosti	139
10.10	Ztráta svěřeného předmětu a náhrada škody	140
10.11	Škoda vzniklá opilým zaměstnancem a výše její náhrady	141
10.12	Uzavření dohody o hmotné odpovědnosti na motorové vozidlo	142

11. Kolektivní vyjednávání

11.1	Možnost kolektivního vyjednávání s cílem uzavřít kolektivní smlouvu občanským sdružením	143
11.2	Pluralita odborových organizací při kolektivním vyjednávání	145
11.3	Vznik nové odborové organizace v průběhu kolektivního vyjednávání	145
11.4	Zastupování orgánu odborové organizace při kolektivním vyjednávání advokátem	146
11.5	Postup při neshodách v kolektivním vyjednávání	146
11.6	Princip zastupování všech zaměstnanců odborovou organizací	148
11.7	Doba platnosti uzavřené kolektivní smlouvy	149
11.8	Postup při odmítní kolektivního vyjednávání jednou stranou	150
11.9	Řešení kolektivního sporu před zprostředkovatelem	151
11.10	Platnost a zpětná účinnost kolektivních smluv	151
11.11	Závazky kolektivní smlouvy a rozšíření kolektivní smlouvy	152
11.12	Dosah (profesní a místní) kolektivní smlouvy vyššího stupně	152
11.13	Postup při rozšiřování závaznosti kolektivních smluv vyššího stupně	154
11.14	Ukládání kolektivních smluv vyššího stupně a jejich dostupnost	154
11.15	Odměna zprostředkovateli a rozhodci kolektivního sporu	155
11.16	Stanovení účinnosti kolektivní smlouvy	156
11.17	Na které konkrétní zaměstnavatele se kolektivní smlouva vyššího stupně vztahuje	156
11.18	Sjednání výběru odborových členských příspěvků v kolektivní smlouvě srážkou ze mzdy	157
11.19	Co může být obsahem kolektivní smlouvy	158
11.20	Vazba podnikové kolektivní smlouvy na kolektivní smlouvu vyššího stupně	159
11.21	Kdy končí účinnost kolektivní smlouvy	159
11.22	Sjednání limitů práce přesčas v kolektivní smlouvě	161
11.23	Co může obsahovat kolektivní smlouva ve vazbě na zákoník práce	161
11.24	Použití mzdových právních předpisů při sjednávání kolektivní smlouvy	168
11.25	Využití zákona o platu a prováděcích nařízení vlády při kolektivním vyjednávání	171

11.26 Spolurozhodování odborových orgánů se zaměstnavatelem	174
11.27 Vztah kolektivní smlouvy a vnitřních směrnic zaměstnavatele	175
11.28 Zastupování zaměstnanců odborovou organizací při její pasivitě	175
11.29 Povinnosti zaměstnavatele ve vztahu k zástupcům zaměstnanců	176
11.30 Pravomoci rady zaměstnanců	177
11.31 Vztah pravomocí odborového orgánu a rady zaměstnanců	178
11.32 Podmínky pro činnost zástupců zaměstnanců	182